

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S DĖL EKSPLOATUOTI NETINKAMŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ TVARKYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2003 m. gruodžio 24 d. Nr. 710
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (Žin., 1998, Nr. [61-1726](#); 2000, Nr. 90-2276; 2002, Nr. [13-475](#)) 20 straipsniu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų (Žin., 1998, Nr. [84-2353](#); 2002, Nr. [20-766](#)) 6.10 punktu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 5 d. nutarimu Nr. 292 patvirtintu Teisės derinimo priemonių 2003 m. planu (Žin., 2003 Nr. 25-1019) bei įgyvendindamas 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/53/EB dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių,

1. T v i r t i n u Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisykles (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad šios taisyklės įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.

3. N u s t a t a u, kad nuo 2004 m. gegužės 1 d. netenka galios aplinkos apsaugos ministro 1998 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. 55 patvirtintos „Kelių transporto priemonių demontavimo aikštelių įrengimo ir naudojimo laikinosios taisyklės“ (Žin., 1998, Nr. [31-833](#)).

4. P a v e d u Aplinkos apsaugos agentūrai sudaryti ir tvarkyti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių duomenų bazę.

5. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklių reikalavimų vykdymo kontrolę p a v e d u Valstybinei aplinkos apsaugos inspekcijai bei regionų aplinkos apsaugos departamentams.

6. Šio įsakymo vykdymo kontrolę p a v e d u ministerijos sekretoriui Aleksandrui Spruogiui.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 710

EKSPLOATUOTI NETINKAMŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ TVARKYMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato reikalavimus, kurių tikslas – transporto priemonių atliekų susidarymo prevencija, eksploatuoti netinkamų transporto priemonių bei jų dalių pakartotinis naudojimas, perdirbimas. Šios Taisyklės taikomos transporto priemonėms ir eksploatuoti netinkamoms transporto priemonėms bei jų dalims ir medžiagoms nepriklausomai nuo to, kaip transporto priemonė prižiūrima arba remontuojama ją naudojant, ar ji surinkta iš gamintojo pateiktų dalių, ar iš kitų dalių, kurios, kaip atsarginės arba keičiamosios dalys, atitinka šiai sričiai taikomus reikalavimus.

2. Šios Taisyklės privalomos visiems fiziniams ir juridiniams asmenims, kurių veikla susijusi su transporto priemonių gamyba, importu ar eksportu bei netinkamų transporto priemonių surinkimu ir apdorojimu.

3. Fiziniai ir juridiniai asmenys, užsiimantys eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimu ir apdorojimu, be šių Taisyklių, turi laikytis visų atliekų tvarkytojams taikomų reikalavimų bei kitais teisės aktais nustatytų reikalavimų.

4. Triratėms motorinėms transporto priemonėms taikomos tik šių Taisyklių 9 ir 10 punktų bei V skyriaus reikalavimai.

5. Taisyklės parengtos vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos 2000 m. rugsėjo 18 d. direktyvos 2000/53/EC dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių reikalavimais.

6. Taisyklėse yra pateiktos nuorodos į šiuos teisės aktus:

6.1. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymą (Žin., 2002, Nr. [13-475](#)) [6.1.];

6.2. Transporto priemonių ir sudėtinių transporto priemonių dalių atitikties įvertinimo tvarką, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2001 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. 130 (Žin., 2001, Nr. [36-1221](#)) [6.2.];

6.3. Atliekų tvarkymo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 (Žin., 1999, Nr. [63-2065](#); 2001, Nr. [45-1604](#); 2002, Nr. [100-4461](#)) [6.3.];

6.4. Ūkio subjektų požeminio vandens monitoringo vykdymo tvarką, patvirtintą Lietuvos geologijos tarnybos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos direktoriaus 2003 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. 230 (Žin., 2003, Nr. [50-2240](#)) [6.4.];

6.5. Metodines rekomendacijas „Požeminio vandens monitoringas“, patvirtintas Lietuvos geologijos tarnybos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos direktoriaus 1999 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 28 [6.5.];

6.6. Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymą (Žin., 2000, Nr. [36-987](#)) [6.6.];

6.7. Pavojingų medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklinimo tvarką, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 532/742 (Žin., 2001, Nr. [16-509](#); 2002, Nr. [81-3501](#)) [6.7.];

6.8. Gamtos išteklių naudojimo leidimų išdavimo ir gamtos išteklių naudojimo limitų bei leistinos taršos į aplinką normatyvų nustatymo tvarką (LAND 32-99), patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 387 (Žin., 1999, Nr. [106-3087](#); 2002, Nr. [17-705](#); 2002, Nr. [81-3497](#)) [6.8.];

6.9. Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 (Žin., 2002, Nr. [81-3498](#); 2002, Nr. [85-3684](#)) [6.9.].

7. Pagrindinės šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

7.1. **Transporto priemonė** – bet kokia transporto priemonė, priskiriama M₁ (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta keleiviams vežti, turinti ne daugiau kaip 8 sėdimas vietas keleiviams ir 1 sėdimą vietą vairuotojui) arba N₁ (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta kroviniams vežti, kurios bendroji masė ne didesnė kaip 3,5 t) klasėms bei triratė motorinė transporto priemonė, išskyrus motorines trirates transporto priemones su simetriškai išdėstytais ratais.

7.2. **Ekspluatuoti netinkama transporto priemonė** – transporto priemonė, priskiriama atliekomis, apibrėžtoms [6.1.] įstatyme.

7.3. **Gamintojas** – fizinis ar juridinis asmuo, kurio veikla susijusi su transporto priemonių gamyba arba importu.

7.4. **Prevencija** – priemonės, kurių tikslas yra sumažinti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių bei medžiagų kiekį ir kenksmingumą aplinkai.

7.5. **Apdorojimas** – bet kuri veikla, vykdoma atidavus (siekiant išvengti gyvenamosios aplinkos užteršimo) eksploatuoti netinkamą transporto priemonę į įmonę išmontuoti, sukarpyti (sulaužyti), susmulkinti, naudoti arba paruošti šalinti (smulkinimo atliekas), ir visi kiti veiksmai, susiję su eksploatuoti netinkamos transporto priemonės ir jos dalių naudojimu ir (arba) šalinimu.

7.6. **Pakartotinis naudojimas** – eksploatuoti netinkamos transporto priemonės dalių naudojimas tam pačiam tikslui, kuriam jos buvo pagamintos.

7.7. **Perdirbimas** – atliekų perdirbimas gamybos proceso metu, kad jos būtų panaudotos pirminiam tikslui arba kitiems tikslams, išskyrus energijos naudojimą. Energijos naudojimas yra degių atliekų naudojimas energijai gauti, jas deginant atskirai arba kartu su kitomis atliekomis ir naudojant gautą šilumą.

7.8. **Naudojimas** – atliekų tvarkymo būdas, nurodytas [6.1.] įstatyme.

7.9. **Šalinimas** – atliekų tvarkymo būdas, nurodytas [6.1.] įstatyme.

7.10. **Ekonominės veiklos vykdytojai** – gamintojai, tiekėjai, surinkėjai, autotransporto priemonių draudimo kompanijos, išmontuotojai, smulkintojai, naudotojai, perdirbėjai bei kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, vykdančys eksploatuoti netinkamų transporto priemonių bei jų dalių ir medžiagų apdorojimą.

7.11. **Pavojinga medžiaga** – bet kuri cheminė medžiaga, laikoma pavojinga pagal [6.6.] įstatymo nuostatas.

7.12. **Smulkintuvas** – bet koks įrenginys, susmulkinantis eksploatuoti netinkamas transporto priemones į gabalus arba dalis, įskaitant pakartotinį gauto metalo laužo panaudojimą.

7.13. **Informacija apie išmontavimą** – visa informacija, reikalinga eksploatuoti netinkamoms transporto priemonėms apdoroti tinkamu ir aplinkai saugiu būdu. Transporto priemonių ir jų dalių gamintojai šią informaciją pateikia leidimą turinčioms apdoravimo įmonėms kaip spausdintas instrukcijas arba elektroninėmis ryšių priemonėmis (pvz., CD-ROM, internetas).

7.14. **Leidimas** – gamtos išteklių naudojimo leidimas [6.8.] arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas [6.9.], kurį nustatyta tvarka išduoda regionų aplinkos apsaugos departamentai ir kuriuo leidžiama eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo ir apdoravimo įmones.

II. PREVENCIJA

8. Skatinant atliekų susidarymo prevenciją ir mažinant eksploatuoti netinkamų transporto priemonių kenksmingą poveikį aplinkai:

8.1. transporto priemonių ir medžiagų bei įrangos gamintojai turi riboti pavojingų medžiagų naudojimą transporto priemonėse ir nuolat, pradėdant nuo naujos transporto priemonės koncepcijos, mažinti jų kiekį, siekiant išvengti jų patekimo į aplinką, palengvinti perdirbimą ir sumažinti pavojingų atliekų šalinimo poreikį;

8.2. naujos transporto priemonės turi būti projektuojamos ir gaminamos, atsižvelgiant į galimybę palengvinti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių, jų dalių ir medžiagų išmontavimą, pakartotinį naudojimą, naudojimą ir perdirbimą;

8.3. transporto priemonių ir medžiagų bei įrangos gamintojai turi siekti išplėsti perdirbtų medžiagų rinką ir didinti į transporto priemones ir kitus gaminius integruojamų perdirbtų medžiagų kiekį.

III. SURINKIMAS

9. Eksploatuoti netinkamas transporto priemones gali surinkti ir apdoroti tik apdoravimo įmonės, turinčios leidimą, kuriame apibrėžtos eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo ir apdoravimo sąlygos.

10. Apdoravimo įmonė gali pagal sutartį įgalioti jos vardu priimti eksploatuoti netinkamas transporto priemones ir išduoti sunaikinimo pažymėjimą kita panašia veikla (pavyzdžiui, automobilių remontu) užsiimančią įmonę. Tokia eksploatuoti netinkamas transporto priemones priimanči įmonė turi turėti Atliekas tvarkančių įmonių registracijos numerį pagal [6.3.] reikalavimus, o sutartyje turi būti apibrėžtos eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo, laikino saugojimo ir pervežimo į apdoravimo įmonę sąlygos, atitinkančios šių Taisyklių reikalavimus. Sutarties kopija turi būti pateikta regiono aplinkos apsaugos departamentui, kuris išdavė gamtos išteklių naudojimo arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą pagal [6.8.] ir [6.9.] reikalavimus eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdoravimo įmonei.

11. Įmonėje, surenkančioje eksploatuoti netinkamas transporto priemones pagal apdoravimo įmonės įgaliojimą, nurodytą šių Taisyklių 10 punkte, turi būti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo ir laikino saugojimo zona, įrengta pagal šių Taisyklių 19 punkto reikalavimus.

12. Apdoravimo įmonė arba jos pagal šių Taisyklių 10 punktą įgaliota surinkimo įmonė, priėmusi eksploatuoti netinkamą transporto priemonę, turi išduoti jos buvusiam savininkui Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės sunaikinimo pažymėjimą. Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės sunaikinimo pažymėjimo forma pateikta šių Taisyklių 1 priede.

13. Apdoravimo įmonė arba jos pagal šių Taisyklių 10 punktą įgaliota surinkimo įmonė užpildo tris Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių sunaikinimo pažymėjimo formų egzempliorius, iš kurių pirmasis egzempliorius atiduodamas savininkui, atidavusiam eksploatuoti netinkamą transporto priemonę surinkimo ar apdoravimo įmonei, antrasis sunaikinimo pažymėjimo egzempliorius laikomas pažymėjimą išdavusioje įmonėje, o trečiasis pateikiamas gamtos išteklių naudojimo arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą pagal [6.8.] ir [6.9.] reikalavimus išdavusiam regiono aplinkos apsaugos departamentui.

14. Lietuvos Respublikoje galioja Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės sunaikinimo pažymėjimas, išduotas kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingų institucijų, pagal Europos Parlamento ir Tarybos 2000 m. rugsėjo 18 d. direktyvos 2000/53/EC dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių reikalavimus.

15. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdoravimo ar surinkimo įmonė, priimdama eksploatuoti netinkamas transporto priemones, neturi teisės reikalauti užmokesčio už priėmimą, išskyrus šių Taisyklių 16 punkte numatytus atvejus.

16. Surinkimo ar apdoravimo įmonė gali atsisakyti nemokamai priimti netinkamą eksploatuoti transporto priemonę, jei:

16.1. eksploatuoti netinkama transporto priemonė buvo registruota Lietuvoje mažiau kaip tris mėnesius iki jos atidavimo eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo ar apdoravimo įmonei;

16.2. eksploatuoti netinkama transporto priemonė neturi transporto priemonės veikimui būtinų pagrindinių dalių ir agregatų, visų pirma variklio, kėbulo ir pan.;

16.3. eksploatuoti netinkamoje transporto priemonėje yra pašalinių atliekų.

IV. APDOROJIMO ĮMONĖS

17. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonės turi laikytis pavojingų atliekų naudojimo ir šalinimo veiklai nustatytą [6.3.] reikalavimų.

18. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonėje turi būti įrengtos šios zonos:

18.1. personalo;

18.2. eksploatuoti netinkamų transporto priemonių priėmimo ir saugojimo;

18.3. eksploatuoti netinkamų transporto priemonių išmontavimo;

18.4. metalo laužo ir kitų antrinių žaliavų laikino saugojimo;

18.5. mazgų ir dalių, tinkamų tolesniam naudojimui, saugojimo;

18.6. pavojingų atliekų saugojimo;

18.7. naudotų padangų saugojimo;

18.8. kitų nepavojingų atliekų saugojimo.

19. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių priėmimo ir saugojimo (įskaitant laikiną saugojimą) zona, nurodyta šių Taisyklių 18.2 punkte, turi būti padengta nelaidžia danga, atsparia benzino ir kitų skysčių ardančiajam poveikiui, ir turi turėti:

19.1. nutekėjusių skysčių surinkimo įrenginius, (nuosėdų) nusodintuvą bei riebalų šalinimo valiklius;

19.2. nuotekų, tarp jų – lietaus nuotekų, surinkimo ir valymo įrenginius, atitinkančius šiems įrenginiams keliamus reikalavimus.

20. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių išmontavimo ir pavojingų atliekų saugojimo zonos, nurodytos šių Taisyklių 18.3 ir 18.6 punktuose, turi būti padengtos nelaidžia danga, atsparia benzino ir kitų skysčių ardančiajam poveikiui, ir turi turėti:

20.1. sandarias talpas alyvomis ar kitais pavojingais skysčiais užterštoms išmontuotoms dalims saugoti;

20.2. sandarias talpas arba konteinerius saugoti akumulatoriams, filtrams bei polichlorintų bifenių ar polichlorintų terfenilų (PCB/PCT) turintiems kondensatoriams;

20.3. sandarias talpas izoliuotai saugoti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių skysčius – degalus, variklių alyvą, pavarų dėžės alyvą, transmisinę alyvą, hidraulinę alyvą, aušinimo skysčius, antifrizą, stabdžių skysčius, akumuliatorių elektrolitus, oro kondicionavimo sistemos skysčius ir kitus naudoti netinkamoje transporto priemonėje esančius skysčius;

20.4. nutekėjusių skysčių surinkimo įrenginius, (nuosėdų) nusodintuvus bei riebalų šalinimo valiklius;

20.5. nuotekų, tarp jų – lietaus nuotekų, surinkimo ir valymo įrenginius, atitinkančius šiems įrenginiams keliamus reikalavimus.

21. Iš eksploatuoti netinkamų transporto priemonių pašalinti skysčiai, nurodyti šių Taisyklių 20.3 punkte, turi būti surenkami ir saugomi atskirai, jų negalima maišyti tarpusavyje ar su kitais skysčiais.

22. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo metu surinktos pavojingos atliekos turi būti saugomos ir ženklinamos pagal [6.3.] reikalavimus.

23. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių išmontavimas turi būti atliekamas uždaroje patalpose.

24. Pavojingų atliekų saugojimo zona turi būti patalpa arba aptverta, apšviesta ir saugoma teritorija, uždengta lengvų konstrukcijų stogeliu, saugančiu nuo atmosferos kritulių ir tiesioginių saulės spindulių.

25. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonėje turi būti įrengta požeminio vandens kokybės monitoringo sistema. Požeminio vandens monitoringas turi būti vykdomas pagal monitoringo programą, parengtą pagal [6.4.] reikalavimus ir metodines [6.5.] rekomendacijas.

26. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonėje turi būti specialiosios priemonės ir sorbentai, kurie nedelsiant turi būti panaudojami pavojingiems skysčiams ištekėjus jų plitimui lokalizuoti. Panaudoti sorbentai ir užterštas gruntas turi būti tvarkingai surenkami ir

saugomi pavojingų atliekų saugojimo zonoje iki perdavimo atitinkamas pavojingas atliekas tvarkančioms įmonėms. Deginti sorbentus arba vežti juos į sąvartyną draudžiama.

V. APDOROJIMAS

27. Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės turi būti apdorojamos taip, kad susidarytų kuo mažiau atliekų ir būtų galimas tolesnis šių transporto priemonių dalių panaudojimas. Susidariusios atliekos turi būti rūšiuojamos.

28. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonėje turi būti atliekamos tokios operacijos, kuriomis būtų užtikrinama, kad eksploatuoti netinkamos transporto priemonės ir jų dalys neterš aplinkos:

28.1. akumuliatorių ir suskystintų dujų balionų išėmimas;

28.2. potencialiai sprogių dalių (pvz., oro pagalvių) išėmimas ir nukenksminimas;

28.3. degalų, variklio alyvų, pavarų dėžės alyvų, hidraulinių alyvų, aušinimo skysčių, stabdžių skysčių, akumuliatorių rūgščių, oro kondicionavimo sistemų skysčių ir kitų eksploatuoti netinkamose transporto priemonėse esančių skysčių pašalinimas, atskiras surinkimas ir saugojimas, išskyrus atvejus, kai šie skysčiai turi likti dalyse, kurios bus pakartotinai naudojamos;

28.4. gyvsidabrio turinčių dalių, kiek jas įmanoma identifikuoti, pašalinimas.

29. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių nukenksminimo operacijos, nurodytos šių Taisyklių 28 punkte, turi būti atliekamos iš karto priėmus eksploatuoti netinkamą transporto priemonę arba kiek galima greičiau, bet ne ilgiau kaip tris mėnesius nuo eksploatuoti netinkamos transporto priemonės priėmimo datos.

30. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonėje turi būti atliekamos operacijos, užtikrinančios eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių pakartotinį naudojimą ir perdirbimą:

30.1. katalizatorių išėmimas;

30.2. vario, aliuminio, magnio turinčių dalių išėmimas ir atskiras surinkimas, jei šie metalai neatskiriami eksploatuoti netinkamų transporto priemonių smulkinimo metu;

30.3. ratų ir stambių plastikinių dalių (bamperių, armatūros plokščių, skysčių talpų ir pan.) nuėmimas taip, kad jų medžiagas būtų galima perdirbti, jei šios medžiagos neatskiriamos eksploatuoti netinkamų transporto priemonių smulkinimo metu;

30.4. stiklų išėmimas.

31. Operacijos, nurodytos šių Taisyklių 28 ir 30 punktuose, turi būti aprašytos eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonės techniniame reglamente.

32. Išmontuotos dalys turi būti saugomos taip, kad nebūtų pažeidžiamos skysčių turinčios dalys arba dalys, kurias galima naudoti, bei atsarginės dalys.

33. Siekiant išvengti neigiamo poveikio aplinkai, įmonės, užsiimančios eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimu, turi užtikrinti, kad:

33.1. eksploatuoti netinkamos transporto priemonės prieš jas toliau apdorojant išrenkamos arba imamas kitų lygiaverčių priemonių, kad būtų sumažintas neigiamas poveikis aplinkai;

33.2. medžiagos, paženklintos pagal [6.7.] reikalavimus, prieš tolesnį apdorojimą išimamos;

33.3. pavojingos medžiagos ir dalys išimamos ir atskiriamos atrankos būdu taip, kad neužterštų vėliau į smulkintuvą patenkančių eksploatuoti netinkamų transporto priemonių atliekų;

33.4. dalys išrenkamos ir saugomos taip, kad būtų užtikrintas jų tinkamumas pakartotiniam naudojimui ir naudojimui, o ypač perdirbimui.

34. Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės išmontavimo metu po ja turi būti pastatomos talpyklos arba naudojami specialūs skysčių ištraukimo įrenginiai.

VI. IŠMONTAVIMO INFORMACIJOS TEIKIMAS

35. Transporto priemonių gamintojai kartu su medžiagų ir įrangos gamintojais turi taikyti transporto priemonių dalių ir medžiagų kodavimo standartus, kad būtų galima nustatyti, kurios dalys ir medžiagos tinka pakartotiniam naudojimui ir naudojimui.

36. Gamintojai per šešis mėnesius nuo naujo transporto priemonės modelio išleidimo į rinką turi pateikti informaciją, prieinamą eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonėms, apie kiekvieno išleidžiamo į rinką transporto priemonės tipo išmontavimą. Pateikiama informacija turi būti pakankama, kad apdorojimo įmonės galėtų laikytis šių Taisyklių reikalavimų. Informacijoje turi būti nurodytos transporto priemonių dalys ir medžiagos bei tos vietos, kuriose yra pavojingų medžiagų.

37. Naujų transporto priemonių ekonominės veiklos vykdytojai turi skelbti informaciją apie:

37.1. transporto priemonių ir jų dalių konstrukciją, siekiant šias dalis panaudoti ar perdirbti;

37.2. eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimą aplinkai saugiu būdu, visų pirma išmontavimą ir skysčių bei dujų išleidimą;

37.3. eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių pakartotinio naudojimo, perdirbimo ir naudojimo būdų tobulinimą ir optimizavimą;

37.4. pažangą siekiant padidinti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių dalių ir medžiagų naudojimą bei perdirbimą ir mažinti šalintinų atliekų kiekį.

38. Gamintojai turi užtikrinti, kad informacija, nurodyta šių Taisyklių 37 punkte, būtų prieinama būsimiems transporto priemonių pirkėjams. Ji turi būti įtraukiama į reklaminę literatūrą, naudojamą parduodant naujas transporto priemones.

39. Transporto priemonių dalių gamintojai, eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonei paprašius, turi suteikti informaciją apie dalių, kurios gali būti pakartotinai naudojamos, išmontavimą, saugojimą ir išbandymą, jei tai nėra konfidenciali komercinė informacija.

VII. PIRMINĖ ATLIEKŲ APSKAITA

40. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo ir apdorojimo įmonės turi pildyti pirminės atliekų apskaitos žurnalą pagal [6.3.] reikalavimus nepriklausomai nuo jose dirbančių darbuotojų skaičiaus.

41. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonės turi pildyti pirminės atliekų apskaitos žurnalo priedą, kurio forma pateikta šių Taisyklių 2 priede.

VIII. ATASKAITOS

42. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonės turi teikti atliekų apskaitos ataskaitas pagal [6.3.] reikalavimus.

43. Kartu su atliekų apskaitos ataskaita, nurodyta šių Taisyklių 42 punkte, kiekviena eksploatuoti netinkamų transporto priemonių apdorojimo įmonė turi pateikti priedą prie atliekų apskaitos ataskaitos, kurio forma pateikta šių Taisyklių 3 priede.

44. Naujų transporto priemonių gamintojai iki kiekvienų metų kovo 1 dienos turi pateikti ataskaitą Aplinkos apsaugos agentūrai apie transporto priemonės išmontavimą, pagal šių Taisyklių 36, 37 ir 38 punktuose nustatytus reikalavimus, bei tokios informacijos pateikimo būdus.

IX. TEISINĖ ATSAKOMYBĖ

45. Asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių
tvarkymo taisyklių
1 priedas

(Pažymėjimo formos pavyzdys)

_____ (eksplloatuoti netinkamas transporto priemonės surenkančios įmonės arba apdorojimo įmonės pavadinimas)

_____ (įmonės kodas, registracijos numeris Atliekas tvarkančių įmonių registre, adresas)

_____ (gamtos išteklių naudojimo arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo Nr., išdavimo data, kas išdavė)

**EKSPLOATUOTI NETINKAMOS TRANSPORTO PRIEMONĖS SUNAIKINIMO
PAŽYMĖJIMAS**

_____ Nr. _____
(data)

Šiuo pažymėjimu patvirtiname, kad

_____ (savininko vardas, pavardė, asmens kodas, adresas, arba įmonės pavadinimas, registracijos numeris, adresas)
atidavė, o _____ priėmė išmontuoti ir sunaikinti
(įmonės pavadinimas)

_____ (transporto priemonės pavadinimas, markė, modelis)

valstybinis Nr. _____ ,
kėbulo Nr. _____ ,
važiuklės Nr. _____ ,
kategorija, klasė _____ .

Transporto priemonės registravimą patvirtinantis dokumentas Nr. _____

Transporto priemonę atidavė

_____ (pareigų pavadinimas¹) _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Transporto priemonę priėmė

_____ A. V. _____
(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė)

_____ ¹ Pildo tik juridiniai asmenys.

PIRMINĖS ATLIEKŲ APSKAITOS ŽURNALO PRIEDO FORMOS PILDYMAS

Skiltis		Paaiškinimas
1	Eilės numeris	Įrašomas kiekvienos apdorojamos eksploatuoti netinkamos transporto priemonės eilės numeris.
2	Priėmimo data	Įrašoma eksploatuoti netinkamos transporto priemonės priėmimo į apdorojimo įmonę data.
8	Vidutinis automobilio svoris, kg	Įrašomas vidutinis automobilio svoris (gamyklinis arba registracijos dokumentuose pateiktas transporto priemonės svoris, atimant vairuotojo svorį (kg), atimant bagažo svorį (75kg), atimant kuro svorį. Įrašyti naudotą svorio nustatymo būdą.
9–30	Panaudotos ir perdirbtos arba perduotos perdirbti dalys ir medžiagos	Įrašomas atitinkamų panaudotų ir perdirbtų arba perduotų perdirbti dalių ir medžiagų svoris. Prie medžiagų ir dalių pateikti šešiaženkliai kodai atitinka Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priede nurodytus atliekų kodus.
14	Sudedamosios dalys, kuriose yra PCB/PCT	Įrašomas polichlorintų bifenilų turinčių transformatorių, kondensatorių ir kitų sudedamųjų dalių svoris. Sudedamąsias dalis, turinčias polichlorintų bifenilų, gali nurodyti gamintojas, kadangi tokios dalys turi būti specialiai paženklintos.
18	Sudedamosios dalys, kuriose yra gyvsidabrio (pvz., elektros lemputės ir prietaisų skydeliai)	Įrašomas sudedamųjų dalių, kuriose yra gyvsidabrio, svoris.
22–28	Aliuminis, varis, laidai, geležis, plienas, plastmasė, stiklas, švinas	Įrašoma tik tuo atveju, jeigu šios medžiagos nebus atskiriamos smulkinimo operacijos metu. Jeigu eksploatuoti netinkama transporto priemonė atiduodama smulkinimo operacijai, kurios metu šios medžiagos bus atskiriamos, – įrašyti nereikia.
29	Kėbulas, parengtas presavimui/smulkinimui, tolesniam apdorojimui	Įrašoma, jei kėbulas yra atiduodamas presavimo, smulkinimo ir tolesnio apdorojimo operacijoms.
31	Iš viso pakartotinai panaudotų dalių ir komponentų kiekis	<p>Įrašomas suminis pakartotinai panaudotų dalių ir komponentų kiekis.</p> <p>Pakartotinai panaudotos dalys ir komponentai suprantami, kaip eksploatuoti netinkamų transporto priemonių dalių panaudojimas tam pačiam tikslui, kuriam jos buvo pagamintos, t. y. tokių dalių ar komponentų pardavimas.</p> <p>Galimas ir tokių dalių ar komponentų apskaičiavimo būdas:</p> $M_{ppdk} = M_{vs} - (M_{kb} + M_{pm} + M_{pn} + M_{as})$ <p>M_{ppdk} – pakartotinai panaudotų dalių ir komponentų kiekis, kg M_{vs} – vidutinis automobilio svoris, kg M_{kb} – kuro bako svoris, kg M_{pm} – pavojingų medžiagų kiekis (kg) po apdorojimo, M_{pn} – pateiktų perdirbimui ar kitokiam naudojimui dalių ir medžiagų kiekis, kg M_{as} – susidariusių atliekų, kurios negali būti perdirbtos kiekis, kg</p>
32	Iš viso pateiktų perdirbimui ar kitokiam naudojimui dalių ir medžiagų kiekis	Įrašomas suminis perdirbimui ar kitokiam naudojimui pateiktų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių dalių ir medžiagų kiekis.
33	Iš viso susidariusių atliekų, kurios negali būti perdirbtos, kiekis	<p>Įrašomas suminis susidariusių atliekų, kurios negali būti perdirbtos, kiekis.</p> <p>Pastaba. 31–33 skiltyse nurodyta kiekių suma turi atitikti 8 skiltyje nurodytą vidutinį automobilio svorį.</p>
	Iš viso kiekis, kg	Kiekis, sumuojamas šiose skiltyse: 1; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 14; 15; 16; 17; 18; 19; 20; 21; 22; 23; 24; 25; 26; 27; 28; 29; 30; 31; 32; 33.

Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių
tvarkymo taisyklių
3 priedas

PRIEDAS PRIE ATLIEKŲ APSKAITOS ATASKAITOS

1. Informacija apie per metus priimtas ir apdorotas eksploatuoti netinkamas transporto priemones bei apdorojimo metu susidariusias ir sutvarkytas atliekas:

Priimtas eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (16 01 04) skaičius _____

Bendras priimtų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių svoris, kg _____

Vidutinis eksploatuoti netinkamos transporto priemonės svoris, kg _____

Teigiamą rinkos vertę turinčių eksploatuoti netinkamų transporto priemonių skaičius _____

Neigiamą rinkos vertę turinčių eksploatuoti netinkamų transporto priemonių skaičius _____

Panaudotos ir perdirbtos arba perduotos perdirbti dalys ir medžiagos, kg:																					
1	Variklio, pavaru dėžės ir tepalų alyva (13 02 04; 13 02 05; 13 02 06; 13 02 07; 13 02 08), kg																				
2	Tepalų filtras (16 01 07), kg																				
3	Aušinamieji skysčiai (16 01 14; 16 01 15), kg																				
4	Oro įsiurbimo filtras (16 01 21), kg																				
5	Stabdžių skystis (16 01 13), kg																				
6	Sudedamosios dalys, kuriose yra PCB/PCT (16 01 09), kg																				
7	Kuro filtras (16 01 21), kg																				
8	Švino akumuliatorius (16 06 01), kg																				
9	Panaudotas katalizatorius (16 08 01), kg																				
10	Sudedamosios dalys, kuriose yra gyvsidabrio (pvz., elektros lemputės ir prietaisų skydeliai) (16 01 08), kg																				
11	Sprogios sudedamosios dalys (pvz., oro pagalvės) (16 01 10)/jei atskiriamos, kg																				
12	Naudotos padangos (16 01 03), kg																				
13	Stabdžių trinkelės (16 01 11; 16 01 12), kg																				
14	Aliuminis (16 01 18)/jei atskiriamas, kg																				
15	Varis (16 01 18)/jei atskiriamas, kg																				
16	Laidai (16 01 22)/jei atskiriami, kg																				
17	Geležis, plienas (16 01 17)/jei atskiriama, kg																				
18	Plastmasė (16 01 19)/jei atskiriama, kg																				
19	Stiklas (16 01 20)/jei atskiriamas, kg																				
20	Švmas (16 01 18)/jei atskiriamas, kg																				
21	Kėbulas, parengtas presavimui/smulkinimui, tolesniam apdorojimui (16 01 17), kg																				
22	Kitos medžiagos (nurodyti pavadinimą) (16 01 99), kg																				
23	Pakartotinai panaudotų dalių ir komponentų kiekis, kg																				
24	Pateiktų perdirbimui ar kitokiam naudojimui dalių ir medžiagų kiekis, kg																				
25	Susidariusių atliekų, kurios negali būti perdirbtos, kiekis, kg Neperdirbamos atliekos (šalinimas sąvartyne), kg																				

